

**MINISTERSTVO KULTURY
PAMÁTKOVÁ INSPEKCE
Maltézské nám. 471/1, 118 11 Praha 1**

Praha 30. 5. 2011
Čj.: MK 29059/2011 PI
Výtisk č. 2
Počet stran: 15

PROTOKOL

o výsledku kontroly výkonu státní správy na úseku památkové péče za rok 2010 na Krajském úřadě Pardubického kraje

Kontrolu provedla v době od 4. dubna 2011 do 30. května 2011 kontrolní skupina Ministerstva kultury, památkové inspekce (dále jen „památková inspekce“) ve složení:

Vedoucí kontrolní skupiny:
Členové kontrolní skupiny:

Předmět kontroly

Na základě zmocnění podle ustanovení § 86 a § 88 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, a podle ustanovení § 27 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“) byl předmětem kontroly výkon státní památkové péče za rok 2010 na Krajském úřadě Pardubického kraje.

Kontrola vycházela z následujících podkladů:

1. Spisy Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru školství, kultury a tělovýchovy (dále jen „krajský úřad“) ve věci vydání závazných stanovisek, jakožto samostatných rozhodnutí ve správním řízení, podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči sp. zn.:

SpKrÚ 64162/2010 OŠKT OKPP

SpKrÚ 26690/2010 OŠKT OKPP

SpKrÚ 49654/2010 OŠKT OKPP

SpKrÚ 61698/2010 OŠKT OKPP

SpKrÚ 71718/2010 OŠKT OKPP

SpKrÚ 36582/2010 OŠKT OKPP

SpKrÚ 32637/2010 OŠKT OKPP

SpKrÚ 28546/2010 OŠKT OKPP

SpKrÚ 8656/2010 OŠKT OKPP

SpKrÚ 4662/2010 OŠKT OKPP

KrÚ-6530/2003/OKPP

KrÚ-19362/2004/OKPP

KrÚ-15612/2004/OKPP

KrÚ-41287/2006/OKPP

2. Spis krajského úřadu ve věci vydání závazného stanoviska, úkonu učiněného dotčeným orgánem pro řízení vedená stavebním úřadem, podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči a § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) sp. zn.:
SpKrÚ 66045/2010 OŠKT OKPP
3. Spis krajského úřadu ve věci vydání rozhodnutí podle § 12 odst. 1 zákona o státní památkové péči sp. zn.: SpKrÚ 22947/2010 OŠKT OKPP
4. Spisy krajského úřadu ve věci vydání závazných stanovisek, úkonů učiněných dotčeným orgánem pro řízení vedená stavebním úřadem, podle § 11 zákona o státní památkové péči a § 149 správního řádu sp. zn.:
SpKrÚ 66942/2010 OŠKT OKPP
SpKrÚ 58393/2010 OŠKT OKPP
5. Spis krajského úřadu ve věci vydání rozhodnutí podle § 18 odst. 1 zákona o státní památkové péči sp. zn.: SpKrÚ 47463/2010 OŠKT OKPP
6. Spisy krajského úřadu ve věci vyjádření k prohlášení věci za kulturní památku podle § 3 zákona o státní památkové péči sp. zn.:
SpKrÚ 13589/2010 OŠKT OKPP
SpKrÚ 14032/2010 OŠKT OKPP
7. Spis krajského úřadu ve věci vydání rozhodnutí podle § 39 zákona o státní památkové péči sp. zn.: SpKrÚ 4031/2010 OŠKT OKPP
8. Spisy odvolacích řízení krajského úřadu podle § 90 odst. 1 správního řádu sp. zn.:
SpKrÚ 72053/2010 OŠKT OKPP
SpKrÚ 72570/2010 OŠKT OKPP
SpKrÚ 5877/2010 OŠKT OKPP
9. Spis krajského úřadu ve věci změny závazného stanoviska podle § 149 odst. 4 správního řádu sp. zn.: SpKrÚ 3526/2010 OŠKT OKPP
10. Spis přezkumného řízení krajského úřadu podle § 97 odst. 3 správního řádu sp. zn.:
SpKrÚ 39140/2010 OŠKT OKPP
11. Protokoly o výsledku kontrol výkonu přenesené působnosti svěřené obecním úřadům obcí s rozšířenou působností na úseku státní památkové péče provedených krajským úřadem v r. 2010
12. Dokumentace krajského úřadu ve věci metodického vedení výkonu státní památkové péče v roce 2010
13. Zápisy z kontrolních dnů obnovy národních kulturních památek
14. Zápisy z věcných kontrol památkové inspekce, které se uskutečnily ve dnech 18. 4., 19. 4., 20. 4., 26. 4., 27. 4., 28. 4., 5. 5., 23. 5. a 24. 5. 2011

I. KONTROLNÍ ZJIŠTĚNÍ

1. Úkoly orgánu státní památkové péče pro národní kulturní památky

Krajský úřad, příslušný orgán státní památkové péče, při plnění úkolů pro národní kulturní památky ve sledovaném období roku 2010 vydal:

- 21 závazných stanovisek vydaných podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči jako samostatných rozhodnutí ve správním řízení,
- 11 závazných stanovisek vydaných podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči jako úkonů učiněných dotčeným orgánem pro řízení vedená stavebním úřadem (§ 149 odst. 1 správního řádu),
- 3 závazná stanoviska, úkony učiněné dotčeným orgánem pro řízení vedená stavebním úřadem, podle § 11 zákona o státní památkové péči a § 149 odst. 1 správního řádu,
- 1 rozhodnutí podle § 12 odst. 1 zákona o státní památkové péči.

Národní kulturní památka	§ 14 odst. 1	§ 11 odst. 1, 3	§ 12 odst. 1
Zámek v Litomyšli	16	1	1
Hřebčín v Kladrubech nad Labem	9	1	-
Zámek s opevněním v Pardubicích	2	1	-
Zřícenina hradu Kunětická hora	2	-	-
Zámek Slatiňany	2	-	-
Radnice v Poličce	1	-	-
Kostel sv. Bartoloměje v Kočí u Chrudimi	-	-	-
Pietní území Ležáky	-	-	-
Krematorium v Pardubicích	-	-	-
Pietní území Zámeček v Pardubičkách	-	-	-
Kostel sv. Jakuba Většího v Poličce s rodnou světničkou Bohuslava Martinů	-	-	-

Krajský úřad ve sledovaném období r. 2010 podle § 28 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči vykonával dozor při obnově národních kulturních památek:

- Zámek v Litomyšli
- Hřebčín v Kladrubech nad Labem
- Zámek s opevněním v Pardubicích
- Zřícenina hradu Kunětická hora
- Zámek Slatiňany
- Radnice v Poličce
- Kostel sv. Jakuba Většího v Poličce s rodnou světničkou Bohuslava Martinů

Památková inspekce po provedené kontrole konstatuje, že se krajský úřad ve vybraných spisech týkajících se národních kulturních památek a ve správních řízeních, která předcházela vydání správních aktů, dopustil níže uvedených pochybení.

A. Zřícenina hradu Kunětická hora

spis zn. SpKrÚ – 26690/2010 OŠKT OKPP

rozhodnutí č.j. KrÚ – 26690/2010 OŠKT OKPP ze dne 24. 5. 2010

**závazné stanovisko vydané podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči
k restaurování vestavěných truhlářských prvků**

Krajský úřad v závazném stanovisku vyjádřil, že „*v souladu s ustanovením § 14 odst. 3 památkového zákona je provedení restaurování vestavěných truhlářských výrobků v interiéru 6. brány zříceniny hradu Kunětická hora z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné*“. Krajský úřad rozhodl, že provedení prací je přípustné, ačkoliv vlastník národní kulturní památky nesplnil podmínky, za kterých bylo možno restaurování připravovat a provést, stanovené předchozími pravomocnými rozhodnutími podle § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči a § 10 odst. 3 vyhlášky MK ČSR č. 66/1988 Sb., kterou se tento zákon provádí (KrÚ-6530/2003/OKPP, KrÚ-19362/2004/OKPP, KrÚ-15612/2004/OKPP a KrÚ-41287/2006/OKPP). Vlastník nesplnil uloženou povinnost v dostatečném předstihu provést průzkumné práce (zejména průzkumy na barevnost povrchových vrstev a technologie), zapracovat výsledky průzkumů do podrobného záměru restaurování, který měl obsahovat inventarizaci dochovaných prvků, podrobný popis technologie (použité materiály a postupy) a podrobně specifikovat navrhovaný způsob restaurátorského zásahu, včetně způsobu doplnění chybějících částí. Krajský úřad porušil § 73 odst. 2 správního řádu, podle něhož jsou pravomocná rozhodnutí pro správní orgán a pro účastníky řízení závazná.

Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení nesplnil povinnost stanovenou pravomocným rozhodnutím, a to provést průzkumné práce, lze mít za více než sporné, nakolik mohl krajský úřad v dané věci vycházet z dostatečně zjištěného stavu věci v souladu s § 3 správního řádu a nakolik při formulování závěrů svého závazného stanoviska respektoval povinnost stanovenou § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot dané části národní kulturní památky.

Důsledkem výše uvedeného postupu bylo neformální rozhodování o způsobu obnovy národní kulturní památky a o podmínkách realizace až v průběhu prací na kontrolních dnech, a to bez poznání kulturně historických hodnot, které měly být před započítím obnovy zjištěny výzkumnými a průzkumnými pracemi. V této souvislosti nutno zmínit stanovisko Vrchního soudu v Praze uvedené v rozsudku 6 A 139/94: „*Povinnosti lze ukládat toliko na základě zákona v jeho mezích (čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Zákon (§ 14 zákona o státní památkové péči) předpokládá, že taková povinnost bude uložena orgánem státní památkové péče. Ten je oprávněn rozhodovat ve správním řízení a zakládat práva a povinnosti individuálními správními akty.*“

Zápisy z kontrolních dnů obnovy zříceniny hradu Kunětická hora dokládají rozsáhlá rozhodování o obnově národní kulturní památky mimo správní řízení. Např. dne 1. 9. 2010 bylo rozhodnuto: „*Rámy oken jsou natolik poškozené, že budou vyrobeny nové rámy jako kopie stávajících. Okna budou vyrobena z modřínového dřeva. Vnější strana byla natřena červenohnědou barvou, pravděpodobně napodobující modřín. Vzhledem k tomu, že okna budou vyrobena z modřínu, není nutné tuto povrchovou úpravu opakovat, bude provedena lazura.*“

B. Radnice v Poličce

spis zn. SpKrÚ – 49654/2010/OŠKT OKPP

rozhodnutí č.j. KrÚ – 61938/2010 OŠKT OKPP ze dne 26. 8. 2010

závazné stanovisko vydané podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči k obnově portálu a balkónu

Krajský úřad v závazném stanovisku uložil podmínky, které nejsou v souladu s § 14 odst. 1 a 3 zákona o státní památkové péči. Jedná se o podmínky: „*Na základě výsledku průzkumu bude navržen způsob opravy dlažby a kamene pod ní, o kterém bude rozhodnuto na kontrolním dnu.*“ „*V případě snímání vrchního scelujícího nátěru portálu bude na kontrolním dnu rozhodnuto o způsobu uchování fragmentů spodní historické barevnosti.*“ O způsobu opravy dlažby a kamene pod ní a o způsobu uchování fragmentů nelze rozhodovat na kontrolních dnech. Podle výše uvedeného ustanovení zákona je nutno si k navrženým pracím na národní kulturní památce vyžádat závazné stanovisko krajského úřadu, který vyjádří, zda práce jsou z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné a stanoví podmínky, za kterých lze opravu provést.

C. Zámek Slatiňany

spis zn. SpKrÚ – 64162/2010/OŠKT OKPP

rozhodnutí č.j. KrÚ – 74385/2010/OŠKT OKPP ze dne 13. 10. 2010

závazné stanovisko vydané podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči k odstranění 3 ks dřevin

V závazném stanovisku krajský úřad rozhodl, že odstranění 3 ks dřevin je přípustné s podmínkou: „*Pařezy akátu č. 1 a buku č. 3 budou po obvodu obnaženy a odfrézovány pod úroveň okolního terénu. Plochy budou vyčištěny, místa řezů budou doplněna zemínou, srovnána, utužena a zatravněna.*“ Krajský úřad ve výroku rozhodnutí neurčil lhůtu, v níž byl vlastník národní kulturní památky povinen uložené práce vykonat. Splnění takto neurčitě stanovené podmínky je obtížně vymahatelné. Stromy byly odstraněny na podzim roku 2010 a při kontrole provedené památkovou inspekcí dne 23. května 2011 bylo zjištěno, že uložená povinnost dosud splněna nebyla. Protože však pro splnění této povinnosti nebyla stanovena lhůta, nelze současně konstatovat, že by byla porušena podmínka závazného stanoviska a že by zde např. byl právní titul pro uložení sankce.

D. Hřebčín v Kladrubech nad Labem

spis zn. SpKrÚ – 61698/2010/OŠKT OKPP

rozhodnutí č.j. KrÚ – 71092/2010 OŠKT OKPP ze dne 6. 10. 2010

závazné stanovisko vydané podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči k úpravě vstupu do skladu sena

Krajský úřad v odůvodnění výroku rozhodnutí neuvedl důvody podmínek stanovených k přípravě a realizaci zamýšlených prací ani úvahy, kterými se řídil při hodnocení podkladů a při výkladu právních předpisů, podle § 68 odst. 3 správního řádu.

E. Zámek v Litomyšli

spis zn. SpKrÚ – 36582/2010/OŠKT OKPP

rozhodnutí č.j. KrÚ – 53427/2010/OŠKT OKPP ze dne 19. 7. 2010

závazné stanovisko vydané podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči revitalizace interiérů, venkovních ploch a stavba scény pro kulturní představení („Umění na zámku“), pozemek parc. č. st. 5/1, k. ú. Zahrad'

Krajský úřad ve výroku správního rozhodnutí vyjádřil, že zamýšlené zřízení výtahu (varianta A nebo B) je přípustné s tím, že v souladu s preferencí podle vyjádření odborné organizace státní památkové péče stanovil podmínku, že v dalším stupni projektové dokumentace bude dopracována varianta B.

Krajský úřad ve správním řízení vycházel z předpokladu, že vložení výtahové šachty je nutné z hlediska bezbariérového přístupu a že varianta, kterou stanovil k dopracování v dalším stupni projektové dokumentace, je podle odůvodnění z více hledisek vhodnější, především že *„nezasahuje v takové míře do určujících hodnotových prvků (např. kleneb), které spoluvytvářejí hmotnou podstatu předmětného objektu“*. V odůvodnění dále uvedl, že *„v průběhu správního řízení posuzoval žádost z hlediska jejího souladu s platnými právními předpisy“*.

Památková inspekce považuje za podstatné, že provedení prací podle jedné nebo druhé varianty mění renesanční dispozice zámku. Podle varianty A by zřízení výtahu bylo na úkor stropních konstrukcí, převážně renesančních kleneb, podle varianty B na úkor části gotické klenby v podzemním podlaží, částí gotických a renesančních svislých zděných konstrukcí a částí renesančních nebo klasicistních stropních konstrukcí.

Ačkoli krajský úřad konstatoval, že posuzoval žádost z hlediska jejího souladu s platnými právními předpisy, zjevně opomněl danou žádost posoudit podle Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy č. 73/2000 Sb.m.s. (dále jen „Úmluva“). Podle článku 11 Úmluvy je stát sice zavázán *„podporovat využívání chráněných statků s ohledem na potřeby současného života a adaptaci starých budov pro nové účely“*, ovšem jen tehdy *„je-li to vhodné“* (k ochraně dědictví) a *„při respektování architektonického a historického charakteru dědictví“*. Podle následujícího čl. 12 se stát zavázal *„přijmout opatření, která budou nutná k zajištění toho, aby důsledky tohoto zpřístupnění (chráněných statků veřejnosti), zvláště jakékoli stavební úpravy, neovlivnily negativně architektonický a historický charakter takových statků a jejich*

okolí“. Tyto požadavky Úmluvy pak také plně respektuje dikce vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Podle § 2 odst. 3 této vyhlášky se její ustanovení u staveb, které jsou kulturními památkami, použijí s ohledem na zájmy státní památkové péče.

Závěrem památková inspekce připomíná, že případ, kdy vlastník kulturní památky předloží záměr ve variantách, neznamená, že orgán státní památkové péče je povinen z předložených variant vybrat jednu, kterou z hlediska zájmů státní památkové péče připustí. Je nezbytné, aby správní orgán každou z variant vyhodnotil z hlediska jejího dopadu na hodnoty, které je povinen chránit, a nikoli provést výběr „nejméně problematické varianty“ z hlediska veřejného zájmu, který hájí. Za těchto okolností pak nelze vyloučit ani ten případ, že všechny varianty budou z hlediska zájmů státní památkové péče shledány jako přípustné nebo naopak všechny jako nepřipustné.

V dané věci tedy nebylo ze závazného stanoviska krajského úřadu seznatelné

- a) co považuje krajský úřad za kulturně historické hodnoty, které jsou významné z hlediska předmětu daného správního řízení,
- b) jak se na takto vymezených kulturně historických hodnotách odráží varianta A,
- c) jak se na takto vymezených kulturně historických hodnotách odráží varianta B,
- d) proč zásahy, které jsou vyvolány variantou A jsou nebo naopak nejsou v rozporu se zachováním kulturně historických hodnot, které jsou popsány dle bodu a),
- e) proč zásahy, které jsou vyvolány variantou B, jsou nebo naopak nejsou v rozporu se zachováním kulturně historických hodnot, které jsou popsány dle bodu a),
- f) samostatný závěr k variantě A,
- g) samostatný závěr k variantě B.

Odůvodnění tohoto závazného stanoviska řeší převážně otázku varianty B a její přípustnost je zejména zdůvodněna tím, že v porovnání s variantou A jde o úpravu méně zasahující hodnoty národní kulturní památky, které však lze z odůvodnění spíše tušit než vyčíst.

Obdobné pochybení představuje připuštění vestavby nového hygienického zařízení do místnosti č. 304 s arkýřem, kde se předpokládá někdejší ložnice zámecké paní s její osobní oratoří. Provedení prací bude na úkor kulturně historických hodnot spočívajících v dochované původní renesanční dispozici, z jejichž poznání krajský úřad podle odůvodnění nevycházel. Rovněž v rozporu s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu krajský úřad dále také nezjistil, že navrhované zařízení nelze provést bez dalších, tentokrát nevratných fyzických škod na dochovaných kulturně historických hodnotách, a to počínaje průrazem podlahy za účelem napojení zařízení na sítě (zejména kanalizační), které v této části zámku dosud zřízeny nebyly. Přitom krajský úřad připustil odstranění stávajícího hygienického zařízení ve stejném podlaží (č. 330), kde by jeho modernizace další ztráty na dochovaných kulturně historických hodnotách nemusela představovat.

Připuštění záměru zřízení nových konstrukcí pro provozování letního festivalu krajským úřadem nepředstavuje oproti současnému stavu odstranění nebezpečí fyzického poškození 2. (arkádového) nádvoří ani jeho bezprostředního okolí. Není zde vyloučena nezaviněná či nedbalostní událost při rozebírání nebo stavbě konstrukcí, v průběhu jejich stabilizování nebo následně například za silného větru. Nový pevný základ, který má spojit se zemí navrhované konstrukce příhradového jevištního portálu

vynášejího konstrukci střechy nad nádvořím, jejich kotvení nevyjímaje, sice představuje výrazně menší ohrožení kulturně historických hodnot skrytých pod zemí oproti řešení, které bylo předmětem kontroly provedené památkovou inspekcí v r. 2009, přesto jde o ohrožení, které není nezbytné pro zajištění vhodného využití nebo pro další zachování dané památky. Jakkoli je skutečností, že nová koncepce konstrukcí umožní zkrátit dobu stavby i její demontáž, stejně jako to, že pro návštěvníky zámku budou fasády arkádového nádvoří méně zakryty, stále to znamená významné omezení plného uplatnění architektonického řešení, které je v tomto případě pro návštěvníky zámku hodnotou, která je nejintenzivněji vnímána (k hodnotám stavebního díla viz např. Radová M.: Koncepce památkového zásahu do stavebního díla, její úloha a východiska, in: Památky a příroda, 12, 1987, str. 1-9, str. 65-75).

spis zn. SpKrÚ – 4662/2010/OŠKT OKPP
rozhodnutí č.j. KrÚ – 19237/2010/OŠKT OKPP z 19. 3. 2010
závazné stanovisko vydané podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči
k obnově kočárovny na pozemku parc. č. st. 5/5, k. ú. Zahrad'

Krajský úřad pochybil, když rozhodl, že zamýšlené odstranění všech plastických dekorativních prvků a opatření fasády kočárovny pouze vápenným světlým štukem je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné, ač mu již z podání (z jeho části převzaté ze zkráceného stavebně historického průzkumu) mělo být známo, že dochovaná plastičnost v přízemí nepředstavuje architektonické ani památkové závady a podle v něm použité fotografie odpovídá historickému stavu před obnovou v 70. letech 20. století.

V odůvodnění výroku, kterým byly zamýšlené práce shledány přípustnými, krajský úřad v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu neuvedl úvahy, kterými se řídil při hodnocení písemného vyjádření odborné organizace státní památkové péče (č.j. NPÚ-302/1218/2010 ze dne 3. 3. 2010), kde bylo m. j. uvedeno: *„Otloukání architektonických prvků a nahrazování okenních i dveřních výplní neděleným prosklením nelze akceptovat ani u objektů situovaných v památkově chráněných územích jako jsou městské památkové rezervace a zóny, natož u objektů, které jsou součástí areálů NKP a zejména pak památkách zapsaných na seznamu UNESCO. Nelze souhlasit s názorem tvůrců návrhu, že úplné odstranění dekorativních říms... přispěje ke splnutí vzhledu kočárovny s ostatními stavbami... Navrhované architektonické ztvárnění exteriéru svojí strohostí výrazových prostředků včetně využití ve hmotě probarveného štku pro konečnou povrchovou úpravu fasád se naopak vyčleňuje od ostatních staveb v areálu.“*

spis zn. SpKrÚ – 66075/2010/OŠKT OKPP
závazné stanovisko č.j. KrÚ – 78652/2010/OŠKT OKPP z 1. 11. 2010 vydané
podle § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči a § 149 odst. 1 správního řádu
k obnově kočárovny na pozemku parc. č. st. 5/5, k. ú. Zahrad'

Ve spisu není doloženo, že podatel podle § 30 odst. 5 a § 33 odst. 1 správního řádu prokázal své oprávnění činit úkony za právnickou osobu jednající jménem vlastníka národní kulturní památky. Krajský úřad se spokojil s fotokopií plné moci, která sice naznačuje, že tam uvedená právnická osoba může být zmocněna k jednání jménem vlastníka, avšak sama tuto skutečnost nedokazuje.

Žádost o závazné stanovisko, konkrétně dokumentace pro stavební povolení, na kterou odkazuje, trpí dalšími vadami ve smyslu § 45 odst. 1 správního řádu. Především se tu jedná o vnitřní rozpor zamýšlených prací vyjádřených v dokumentaci. Například podle textu v technické a souhrnné technické zprávě se navrhuje korektura římsy jejím snížením odstraněním námětků, čímž se má snížit i celková výška kočárovny, a úplné odstranění dekorativních říms. V pohledech (navrhovaný stav 1:100) tvar zastřešení odpovídá výchozímu stavu s námětky. Oproti zaměření (pohledy – stávající stav), které vyjádřením tvaru korunní římsy a výškovými proporcemi neodpovídá skutečnosti, sice dochází ke změně korunní římsy, avšak ani k nepatrnému snížení výšky kočárovny. Vůči záměru odstranění dekorativních říms v textu je podle výkresů pohledů zamýšleno odstranění dekorativní kordonové římsy jen na 3 fasádách, avšak podle nich mají být odstraněny i další plastické prvky. Mimo již zmíněnou korunní římsu ze stávající plastičnosti fasád budovy tato zůstává jen v parteru v západním pohledu, ovšem značně redukovaná oproti rozvrhu originálu (který podle zápisu z konzultace s projektantem konané 13. 9. 2010 byl potvrzen sondážním průzkumem). Z podání tedy není v rozporu s výše uvedeným ustanovením správního řádu jednoznačně patrné, co se navrhuje, co žadatel žádá nebo čeho se domáhá. Krajský úřad zde tedy pochybil, když uvedené nedostatky nezjistil a žadatele nevyzval k jejich odstranění podle § 45 odst. 2 správního řádu.

Krajský úřad ve výroku závazného stanoviska vyjádřil, že provedení prací uvedených v dokumentaci pro stavební povolení, tedy včetně výše příkladem uvedených nejednoznačně vyjádřených či dokonce odporujících si prací, je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné.

S ohledem na skutečnost, že výše uvedeným závazným stanoviskem č.j. KrÚ – 19237/2010/OŠKT OKPP z 19. 3. 2010 bylo připuštěno poškození dochované klasicistní plastičnosti (pocházející patrně z doby po požáru 1775), nemůže na tomto stavu nic změnit dále stanovená povinnost provést ještě další prohloubený průzkum se zaměřením na autentičnost těch plastických prvků, které již v předchozí části výroku připustil odstranit. Nad to v této podmínce je uvedeno, že bude svolán na místě samém kontrolní den, na který budou pozváni zástupci projektanta, zpracovatele průzkumu, odborné organizace státní památkové péče a příslušného orgánu, aby se tam (tedy mimo předmětné správní řízení) stanovil přesný rozsah realizace obnovy. Žádný zákon nezmocňuje orgán státní památkové péče, aby přenášel řešení otázky, která je předmětem správního řízení, mimo řízení, natož aby mimo správní rozhodnutí byla způsobem odporujícím zákonu zakládána, měněna nebo rušena práva anebo povinnosti. Krajský úřad rovněž bez znalosti stavu věci ve smyslu § 3 správního řádu, tedy bez poznání dochovaných kulturně historických hodnot vyjádřil, že je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné opatřit fasádu vápenným světlým štukem bez netransparentního nátěru. Netransparentní nátěry zde přitom byly prováděny celou dosavadní historií kočárovny stejně jako na dalších budovách náležejících k předmětné národní kulturní památce. Závazné stanovisko tak vydal v rozporu s proklamovaným záměrem v žádosti, že provedením navrhovaných úprav „by měl vnější vzhled kočárovny splynout s ostatními stavbami, se kterými v minulosti vytvářel ucelenou konfiguraci“. Na příkladu dochovaného souvrství na kamenných patkách pilířů mezi vraty v západní fasádě přitom krajský úřad mohl zjistit i barevnosti nátěrů předcházející úpravu ze 70. let 20. století.

spis zn. SpKrÚ – 58393/2010/OŠKT OKPP
závažné stanovisko č.j. KrÚ – 71205/2010/OŠKT OKPP ze dne 4. 10. 2010 vydané
podle § 11 odst. 1 zákona o státní památkové péči a § 149 odst. 1 správního řádu
ke změně užívání místností v mezipatře na pozemku parc. č. st. 5/5, k. ú. Zahrad'

Krajský úřad na základě žádosti vlastníka národní kulturní památky formálně správně na základě zmocnění z § 28 odst. 2 písm. e) s odkazem na § 11 odst. 1 zákona o státní památkové péči vydal závažné stanovisko ke změně využívání mezipatra na „*společenské místnosti a pro konzumaci jídla*“. Je však otázkou, nakolik kladný závěr tohoto závažného stanoviska byl v souladu se zájmy státní památkové péče. Předmět žádosti byl formulován velmi obecně „*společenské místnosti a pro konzumaci jídla*“ bez popisu konkrétního řešení prostoru pro tyto účely. Mezipatro je nejautentičtější část zámku, neboť s výjimkou výměny konstrukce zastropení po požáru 1775 zde od renesance nebyly prováděny jiné úpravy než vápenné nátěry stěn, z nichž poslední zmíněný požár předcházel. Jde o prostory s dochovanými autentickými povrchy omítek na gotických či renesančních zdech včetně nátěrů a graffiti na nich. Krajský úřad ve svém závažném stanovisku uvedl, že „*změnou užívání nebudou negativně dotčeny historické konstrukce a povrchy*“, aniž by bylo zřejmé, jak tento požadavek má být prosazen.

Památková inspekce v rámci kontroly na místě dne 27. 4. 2011 zjistila, že se cihelná dlažba na části povrchu rozpadá.

2. Správní řízení o vydání souhlasu k přemístění kulturní památky

Krajský úřad, příslušný orgán státní památkové péče, ve sledovaném období roku 2010 vydal 4 rozhodnutí o souhlasu k přemístění nemovité kulturní památky, popřípadě její součástí, podle § 18 odst. 1 zákona o státní památkové péči.

V kontrolovaném spisu sp. zn. SpKrÚ 47463/2010 OŠKT OKPP ve věci vydání souhlasu k přemístění nemovité kulturní památky sochy sv. Jana Nepomuckého z pozemku parc. č. 343 na parc. č. 83 v k. ú. Ústí nad Orlicí se krajský úřad dopustil následujícího pochybení. V odůvodnění rozhodnutí (č.j. KrÚ-47463/2010 OŠKT OKPP ze dne 19. 8. 2010) krajský úřad sice uvedl, že přihlížel k článku 5 Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy (č. 73/2000 Sb.m.s.), v níž se náš stát zavázal „*zakázat přemístění celku nebo části jakékoli chráněné památky, kromě případů, kdy fyzická ochrana takových památek přemístění nezbytně vyžaduje*“, ale nevyrovnal se s tím, zda fyzická ochrana kulturní památky sochy sv. Jana Nepomuckého nezbytně vyžadovala přemístění ze hřbitova u kostela Nanebevzetí P. Marie.

3. Správní řízení o uložení sankce

Krajský úřad, příslušný orgán státní památkové péče, při postihu protiprávního jednání ve sledovaném období roku 2010 vedl:

- 1 správní řízení o uložení sankce podle § 35 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči, které bylo skončeno uložením pokuty ve výši 120 000 Kč;

- 2 správní řízení o uložení sankce podle § 39 odst. 2 písm. f) zákona o státní památkové péči. Jedno bylo skončeno uložením pokuty ve výši 25 000 Kč a druhé bylo zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, neboť skutek, o němž bylo řízení vedeno, se nestal.

Památková inspekce po provedené kontrole konstatuje, že se krajský úřad v kontrolovaných rozhodnutích a ve správních řízeních, která předcházela jejich vydání, nedopustil zásadních pochybení.

4. Odvolací a přezkumná řízení na úseku státní památkové péče

Krajský úřad, příslušný odvolací správní orgán, ve sledovaném období roku 2010 vydal 9 rozhodnutí o odvolání proti samostatným rozhodnutím orgánů památkové péče I. stupně:

Rozhodnutí v odvolacím řízení	ust. správního řádu	počet
Zrušení napadeného rozhodnutí nebo jeho části a vrácení věci k novému projednání	§ 90 odst. 1 písm. b)	3
Zamítnutí odvolání a potvrzení napadeného rozhodnutí	§ 90 odst. 5	6

Krajský úřad, jako příslušný nadřízený správní orgán, podle § 149 odst. 4 správního řádu změnil 1 závazné stanovisko orgánu státní památkové péče I. stupně, proti jehož obsahu směřovalo odvolání.

V přezkumném řízení vydal krajský úřad 1 rozhodnutí podle § 97 odst. 3 správního řádu, kdy nezákonné rozhodnutí zrušil a věc vrátil orgánu I. stupně.

Památková inspekce po provedené kontrole konstatuje, že krajský úřad ve vybraném vzorku 5 z výše uvedených odvolacích či přezkumných řízení dbal, aby přijatá řešení byla v souladu se zájmy státní památkové péče.

Při kontrole byly v kontrolovaném vzorku zjištěny následující nedostatky:

Při rozhodování o odvolání, které směřovalo proti závaznému stanovisku Městského úřadu Chrudim, stavebního odboru, oddělení památkové ochrany, čj. 038891/2009 STO/NL ze dne 24. září 2009 podle § 149 správního řádu ve věci odstranění stavby čp. 88 v městysi Chroustovice, krajský úřad pochybil, když ve svém závazném stanovisku čj. KrÚ – 3526/2010 OŠKT OKPP, kterým změnil závazné stanovisko podřízeného správního orgánu, v části B výroku stanovil podmínku, že „*navrhovaná novostavba bude maximálně respektovat hmotové a tvarové řešení současné stavby včetně tvarosloví a materiálu jednotlivých prvků*“. Takto stanovená podmínka je neurčitá a nepřezkoumatelná. V případném řízení o uložení sankce za porušení zákona by bylo jednání účastníka spočívající v nesplnění této podmínky jen velmi obtížně postižitelné. Nedodržení takto stanovené podmínky (při použití slova maximálně bez konkrétně stanovené míry, měřítka) lze prokázat pouze při zásadním až extrémním

porušení závazného stanoviska jako je rozdíl v podlažnosti nebo použití jiného typu střechy. Krajský úřad dále pochybil, když o žádosti účastníka o odstranění budovy čp. 88 a jejím nahrazení budovou novou rozhodl v jediném závazném stanovisku vydaném podle § 149 správního řádu. První část řízení spočívající v žádosti o odstranění stavby vyžaduje vydání závazného stanoviska podle § 149 správního řádu, neboť ve věci bude rozhodovat příslušný stavební úřad. O druhé části řízení, o výstavbě hmotově stejné budovy, vzhledem k tomu, že se jedná pouze o záměr žadatele, který co do podrobnosti není schopen projednání před stavebním úřadem, mělo být samostatně rozhodnuto. Městský úřad Chrudim s ohledem na svůj negativní závěr k demolici stávajícího objektu část žádosti, která řešila záměr následné výstavby, pominul a žádný závěr v této věci nepřijal. Krajský úřad však v této druhé věci, kterou měl Městský úřad Chrudim posoudit formou samostatného správního rozhodnutí a kde zcela chybělo prvoinstanční posouzení, nemohl, jak je výše uvedeno, přijmout závěr formou závazného stanoviska podle § 149 správního řádu. Zde s ohledem na skutečnost, že se touto věcí prvoinstanční orgán nezbyval vůbec, měl vyzvat správní orgán prvního stupně v souladu s ustanovením § 80 odst. 4 písm. a) správního řádu, aby tuto věc, v rámci jejíhož posouzení byl správní orgán prvního stupně zjevně nečinný, posoudil, a to formou samostatného správního rozhodnutí.

V odvolacím řízení proti rozhodnutí MěÚ Chrudim o zrušení ochranného pásma hradu Rychmburk v Předhradí u Skutče čj. KrÚ 86835/2010 OŠKT OKPP krajský úřad potvrdil rozhodnutí podřízeného správního orgánu, který žádost o zrušení výše uvedeného ochranného pásma zamítl. Krajský úřad stejně jako podřízený orgán vydal meritorní rozhodnutí ve věci. V § 17 odst. 6 zákona o státní památkové péči je stanoveno, že zrušení ochranného pásma je možné pouze v případě, že zanikl předmět ochrany. Tato situace by nastala, pokud by bylo zrušeno prohlášení věci za kulturní památku nebo by došlo k jejímu fyzickému zániku. Řízení bylo zahájeno na žádost a v okamžiku, kdy správní orgán zjistil, že nejsou naplněny podmínky pro vedení řízení, měl řízení zastavit podle § 66 odst. 1 písm. b), neboť žádost byla zjevně právně nepřijatelná.

5. Vyjádření před prohlášením či rušením prohlášení věci za kulturní památku

Krajský úřad v kontrolovaném období zpracoval pro Ministerstvo kultury 11 vyjádření podle § 3 odst. 1 zákona o státní památkové péči před prohlášením věci za kulturní památku a 8 vyjádření podle § 8 odst. 2 cit. zákona před zrušením prohlášení věci za kulturní památku. V kontrolovaných spisech nebyly zjištěny žádné nedostatky.

6. Kontroly obecních úřadů obcí s rozšířenou působností

Krajský úřad ve sledovaném období roku 2010 provedl podle § 67 odst. 1 písm. e) krajského zřízení 4 kontroly výkonu státní správy na úseku státní památkové péče na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností.

Kontrolovaný orgán státní památkové péče	Termín provedení kontroly
Městský úřad v Králíkách	17. 2. 2010 – 31. 3. 2010
Městský úřad v Moravské Třebové	31. 3. 2010 – 30. 4. 2010
Městský úřad v Hlinsku	28. 4. 2010 – 31. 5. 2010
Městský úřad v Ústí nad Orlicí	21. 9. 2010 – 29. 10. 2010

V rámci kontrolní činnosti krajský úřad prověřoval vybraný spisový materiál, který se týkal závazných stanovisek vydávaných podle § 14 odst. 1 a 2 zákona o státní památkové péči k obnově kulturních památek a k pracím na nemovitostech, které nejsou kulturními památkami, ale jsou v památkové rezervaci, v památkové zóně nebo v ochranném pásmu památkové rezervace či nemovitých kulturních památek. Krajský úřad kontroloval dodržování zákona o státní památkové péči, správního řádu a dalších souvisejících právních předpisů. Památková inspekce kladně hodnotí, že krajský úřad dále prověřoval spisovou agendu k nejohroženějším a nevyužívaným kulturním památkám a na místě zjišťoval jejich stav. O výsledku provedených kontrol výkonu přenesené působnosti pořizoval písemné protokoly.

Kontroly byly provedeny v souladu s plánem kontrolní činnosti krajského úřadu na rok 2010.

7. Metodické vedení výkonu státní památkové péče v kraji

Krajský úřad, oddělení kultury a památkové péče, v rámci metodického vedení výkonu státní památkové péče v kraji podle § 28 odst. 1 zákona o státní památkové péči uskutečnil 2 porady pro pracovníky obecních úřadů obcí s rozšířenou působností ve dnech 3. června 2010 a 9. prosince 2010.

Na poradách krajský úřad věnoval pozornost zejména těmto tématům:

- rozbor nejčastějších nedostatků zjištěných při kontrolách výkonu státní památkové péče na obecních úřadech obcí s rozšířenou působností;
- problematika výměny dřevěných oken za plastová v památkových rezervacích a památkových zónách;
- granty a dotace krajského úřadu na obnovu kulturních památek i drobných objektů památkového charakteru místního významu;
- plány ochrany památkových rezervací a památkových zón;
- prezentace zjištění z průzkumů obnovy zámku v Orlicí;
- internetová aplikace „Památky Pardubického kraje“.

Při provádění věcné kontroly památková inspekce zjistila rozdílné řešení otázky výměny okenních výplní ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností kraje. Ve většině obvodů orgány památkové péče a i v odvolacích řízeních krajský úřad postupovaly v souladu s běžnou rozhodovací praxí, tj. bez vážných důvodů nepovolovat výměnu stávajících dřevěných oken za plastová. Ve správním obvodu Městského úřadu Polička, konkrétně v městské památkové zóně Polička, bylo památkovou inspekcí zjištěno rozšířené užití plastových oken, které neodpovídá co do četnosti a typu objektů, u nichž je osazení plastových oken přípouštěno, stavu běžnému v ostatních správních obvodech kraje. Krajský úřad v rámci své metodické, kontrolní a správní činnosti je povinen zajistit jednotný výkon památkové péče ve svém správním obvodu.

8. Plnění opatření z předchozí kontroly

Krajskému úřadu nebylo při předchozí kontrole uloženo provést nápravu nezákonného postupu nebo jiných nedostatků zjištěných při kontrole.

II. OPATŘENÍ K NÁPRAVĚ

Kontrolní zjištění uvedená v článku I. tohoto protokolu, která by měla vést k vyvarování se podobných pochybení do budoucna, byla v rámci kontroly projednána přímo s příslušnými zaměstnanci krajského úřadu. Projednání kontrolních zjištění má za cíl poskytnout krajskému úřadu metodické vedení k dané činnosti.

Památková inspekce ukládá na základě kontrolního zjištění Krajskému úřadu Pardubického kraje následující opatření:

V případě odsouhlaseného užívání mezipatra zámku v Litomyšli jako „*společenské místnosti a pro konzumaci jídla*“ sledovat dopady tohoto užívání na dochované kulturně historické hodnoty a v případě zjištění negativních změn oproti stavu před zahájením užívání přijmout opatření podle § 11 odst. 2 zákona o státní památkové péči.

Termín: průběžně

III. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

V průběhu kontroly byla Krajským úřadem Pardubického kraje poskytnuta veškerá součinnost vyžadovaná kontrolní skupinou památkové inspekce v mezích § 87 odst. 2 krajského zřízení.

Protokol o výsledku kontroly výkonu státní správy na úseku památkové péče je vyhotoven ve dvou výtiscích, výtisk č. 1 je určen pro památkovou inspekci a výtisk č. 2 pro Krajský úřad Pardubického kraje.

Poučení: Proti protokolu o kontrole může ředitel krajského úřadu nebo jím pověřený zástupce podle § 87 odst. 6 a § 88 odst. 1 krajského zřízení podat do 15 dnů ode dne jeho převzetí písemné a zdůvodněné námitky vedoucímu kontrolní skupiny na adresu Ministerstvo kultury, památková inspekce, Maltézské náměstí 471/1, 118 11 Praha 1.

Za kontrolní skupinu památkové inspekce:

PaedDr. Lenka Svobodová
vedoucí kontrolní skupiny

Ing. Lumír Tejmar
člen kontrolní skupiny

JUDr. et Mgr. Michal Tupý
člen kontrolní skupiny

Dne 30. května 2011 byl ředitel Krajského úřadu Pardubického kraje seznámen s obsahem protokolu o kontrole, poučen o právu podat námitky ve lhůtě 15 dnů ode dne převzetí protokolu o kontrole a téhož dne převzal stejnopis protokolu o kontrole.

Ing. Jaroslav Folprecht
ředitel Krajského úřadu Pardubického kraje